



## عدالت اجتماعی جز لاینفک اسلام است / اسلام و عدالت اجتماعی

عدالت اجتماعی جز لاینفک اسلام است و برای همه انسانها لحاظ شده است و این عدالت سبب آزادی وجدان در انسان می شود.

عدالت اجتماعی جز لاینفک اسلام است و برای همه انسانها لحاظ شده است و این عدالت سبب آزادی وجدان در انسان می شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، اسلام دینی جامع و کامل است که همه ابعاد زندگی بشر را شناخته و برای آن برنامه دارد. یکی از مواردی که در اسلام بسیار مهم است بحث عدالت اجتماعی است که در اسلام بدان پرداخته شده و آیات زیادی در این باره وجود دارد. اسلام دینی مطابق با فطرت انسانهاست از این رو می داند که بشر از بی عدالتی رنج می برد و مساوات را دوست دارد همه فرزند آدم و حوا هستند و همه انسانها را خداوند خلق نموده است. پس برتری صرفا به تقواست و نه هیچ چیز دیگر. آیات زیادی در این باره وجود دارد که به چند مورد اشاره می کنیم:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْزِمَكُمُ شَتَانُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! همواره برای خدا قیام کنید، و از روی عدالت، گواهی دهید! دشمنی با جمعیتی، شما را به گناه و ترك عدالت نکشانند! عدالت کنید، که به پرهیزگاری نزدیکتر است. (مائده/۸) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَالِلَّهِ أُولَىٰ بهما...: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! كاملاً قیام به عدالت کنید! برای خدا شهادت دهید، اگر چه (این گواهی) به زیان خود شما، یا پدر و مادر و نزدیکان شما بوده باشد! (چرا که) اگر آنها غنی یا فقیر باشند، خداوند سزاوارتر است که از آنان حمایت کند. (نساء/۱۳۵) لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...: ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آنها کتاب (آسمانی) و میزان شناسایی حق از باطل و قوانین عادلانه نازل کردیم تا مردم قیام به عدالت کنند. (حید/۲۵)

اولین مسئله در عدالت اجتماعی این است که همه حقوق اساسی برای نیازهای بشری تهیه و تأمین شده است و در قرآن و روایات وجود دارد و در همه گزاره های حقوق اسلامی کرامت انسانی رعایت شده است. عدالت اجتماعی در اسلام با عدالت که در جهان غرب وجود دارد متفاوت است چرا که عدالت اسلام ناشی از وحی و تعالیم آسمانی است ولی عدالتی که در غرب شکل گرفته ناشی از اندیشه متفکرین و فیلسوفان است و جنبه وحیانی ندارد. عدالت اجتماعی جز لاینفک اسلام است و برای همه انسانها لحاظ شده است و این عدالت سبب آزادی وجدان در انسان می شود.

یکی از ابعاد اسلام آزادی عقیده است که براساس آن هرکس حق دارد عقیده خود را داشته باشد و هیچ کس را نمی توان به داشتن عقیده ای محکوم کرد. از سوی دیگر انسان میل به خداپرستی دارد و این حس غریزی خداجویی سبب می شود تا همه انسانها میل به پرستش داشته باشند و بکوشند تا با عبادت این میل خود را ارضاء کنند و اسلام قادر است که همه ابعاد زندگی بشر را تأمین نموده و به بشر هدایت و رشد و تعالی هدیه کند.

از سوی دیگر عدالت اجتماعی ارتباطی مستقیم با روابط اجتماعی دارد و انسانها به یکدیگر محتاجند و روابط اجتماعی در زندگی بشر بسیار ضروری است. اسلام تأکید دارد که همه باید به یکدیگر فکر کنند و در برابر یکدیگر مسئول هستند و بی تفاوتی در اسلام جایی ندارد. شفقت و محبت به یکدیگر و علاوه بر این احترام و همدلی یکی را از راه های تحقق عدالت اجتماعی است تا همه انسانها در کنار یکدیگر به خوشی زندگی کنند و احساس بی عدالتی نکنند و این درسیره همه ائمه و پیامبران آمده است از این رو تعالیم اسلامی به گونهای تدوین شده است که همه انسانها بدون تبعیض از آن بهره برده و از حقوق انسانی برخوردار شوند و این حقوق ۱۴۰۰ سال پیش در اسلام پایه ریزی شده حال آنکه امروز غریبان خود را منادی حقوق بشر می دانند.

\*نویسنده: دکتر علی الهلاونی دکترای زبان شناسی و مترجم قرآن، منبع: سایت آن اسلام